

Освітньо-професійна програма
Тип компоненти ОПП
Спеціальність
Галузь знань
Рівень вищої освіти
Мова навчання

Геосистеми та георизики
Вибіркова
103 Науки про Землю
10 Природничі науки
Перший (бакалаврський)
українська

Викладач курсу:

асистент, к.геогр.н. [Костенюк Людмила Володимирівна](#)
Контактний телефон: 050-502-12-12
e-mail: l.kosteniyk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle:

Консультації: понеділок, 14.00-16.00 на кафедрі географії України та регіоналістики (за попередньою домовленістю)

Чому варто вивчати цей курс, яка його мета?

Оцінювання якості води завжди базується на певних нормативах. **Нормування** – це встановлення у директивному порядку регламентованих величин, допустимих меж того чи іншого показника. Нормативи якості води - встановлені у директивному порядку значення показників якості води (фізичні, хімічні, біологічні), що відповідають певним вимогам, при яких надійно захищається здоров'я людини, створюються сприятливі умови для різних видів водокористування, охорони вод та екологічного благополуччя водного об'єкта. Нормативні методики оцінювання якості води – це затверджені у директивному порядку документи, в основу яких покладено нормативи якості води. Використання нормативних методик є обов'язковою умовою при проектуванні, складанні офіційних довідок та заключень тощо. За останні роки в Україні відбулося багато змін, які стосуються як моніторингу вод, так і нормативних методів і методик оцінювання якості води для різних цілей, що зумовлено курсом на інтеграцію з методичними підходами у цій сфері в Європейському Союзі. Значним стимулом цього процесу стало підписання в 2014 р. Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, що зумовило реформування багатьох сфер діяльності, в тому числі й пов'язаної з управлінням водними ресурсами та їхньою якістю.

Мета навчальної дисципліни: полягає у висвітленні підходів до нормативного оцінювання якості води для різних цілей (екологічних, гігієнічних та рибогосподарських) з урахуванням змін нормативної бази, що відбулися після 2014 року і зумовлені підписанням Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Важливою особливістю стало скасування чинності актів санітарного законодавства УРСР та СРСР (від 2017 р.), які тривалий час застосовувалися в Україні (розпорядженням Кабінету Міністрів України). Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження інтегрованих підходів в управлінні водними ресурсами за басейновим принципом» (2016 р.) вніс доповнення у Водний кодекс України, які стосуються гідрографічного районування та моніторингу вод згідно положень Водної рамкової директиви ЄС. У 2018 р. постановою Кабінету Міністрів України затверджено «Порядок здійснення державного моніторингу вод».

Компетенції, якими легко оволодіти у процесі вивчення дисципліни

У результаті вивчення курсу студент **знатиме:**

- особливості здійснення гідрологічного моніторингу в Україні та закордоном;
- основні принципи моніторингу ВРД;
- базовий підхід до оцінки якості води при;
- екологічні принципи використання водних об'єктів;
- як проводяться вимірювання на стаціонарних пунктах спостереження за водними об'єктами (гідрологічних постах);
- де знайти інформацію про якісні та кількісні показники поверхневих водних об'єктів.

Студент **вмітиме:**

- аналізувати зміни водності річок за даними рядів спостережень на гідрологічних постах;
- розраховувати кореляційні зв'язки між рівнями та витратами води на річках;
- виконувати розрахунок індексу забрудненості води (ІЗВ) та проводити аналіз якості води;

Скільки і як триває дисципліна?

Семестр	Кількість		Розподіл годин за формами навчання			
	кредитів	годин	лекцій	лабораторних	індивідуальних	самостійних
4	3.0	90	15	15	-	60

Головні теми, що розглядаються в курсі та їх оцінка

Модуль	Теми	Сума балів
1	Тема 1. Державний моніторинг вод та екологічні цілі оцінювання якості води.	20
	Тема 2. Порядок здійснення державного моніторингу вод в Україні на основі положень Водної рамкової директиви (ВРД) ЄС, затверджений в 2018 р.	7
	Тема 3. Принципи моніторингу ВРД.	25
	Тема 4. Методика оцінювання масиву поверхневих вод за класами екологічного та хімічного станів.	13
2	Тема 5. Діагностичний моніторинг.	20
	Тема 6. Операційний моніторинг.	7
	Тема 7. Дослідницький моніторинг.	15
	Тема 8. Нормування якості питної води.	13
ПК	Підсумковий контроль	40

Відсоткове співвідношення між оцінюванням теоретичного та практичного блоку складає 50% на 50%

Система контролю та оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Гідрологічний моніторинг» перевірка якості знань студентів здійснюється у формі поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних занять, самостійної роботи. При цьому використовуються такі засоби діагностики, як тестування, захист практичних робіт, письмове та усне опитування. Метою поточного контролю є перевірка рівня засвоєних знань та підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, він в основному проходить у формі тестування в системі MOODLE.

Шкала оцінювання

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незараховано	FX (35-49)	(незадовільно) З можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним складанням

Всі письмові роботи перевіряються на предмет запозичень. У разі виявлення академічної не доброчесності, зокрема, протиправне присвоєння текстів, висловлювань, думок, ідей або тверджень іншого автора та їх подання в якості власної оригінальної роботи, оцінка анулюється і студент втрачає можливість набрати відповідну кількість балів.

Політика академічної доброчесності передбачає, що прослуховуючи цей курс, студент погоджується виконувати основні положення принципів академічної доброчесності, а саме:

- виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- списування під час контрольних заходів (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів;
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Основні методи навчання, що використовуються на курсі «Гідрологічний моніторинг» це - лекції із застосуванням презентацій, навчальна дискусія та лабораторні завдання з відповідним інструктажем роботи. До освітніх технологій можна віднести роботу на базі платформи Moodle.

Базова література:

МОНІТОРИНГ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД

ПЛАН РОЗВИТКУ МОНІТОРИНГУ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД УКРАЇНИ

ВОДОГОСПОДАРСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

